

DWW-001-015304 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2015

**Sociology : Soccet - 304
(Environment & Society)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 015304

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) જવાબો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખો.

1 નીચેના પ્રશ્નોના આશરે 1000 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (કોઈ પણ એક) **14**

(1) પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો.

(2) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રના હેતુઓ સમજાવો.

(3) એજન્ડા-21 સવિસ્તર સમજાવો.

2 નીચેના પ્રશ્નોના આશરે 500 શબ્દોમાં જવાબ લખો.

(અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો. **10**

(1) પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ.

(2) ટકાઉ વિકાસની ફિલોસોફી.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકનો જવાબ લખો. **10**

(1) ટેક્નોલોજી અને સમાજ

(2) જળસંગ્રહની પદ્ધતિઓ.

- 3 નીચેના પ્રશ્નોના આશરે 50 શબ્દોમાં જવાબ લખો.
(અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ના જવાબ લખો. 10
- (1) પર્યાવરણ સંરક્ષણ સમજાવો.
 - (2) નર્મદા આંદોલન વિશે જણાવો.
 - (3) દરિયાકાંઠાનું વ્યવસ્થાતંત્ર સમજાવો.
 - (4) ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણ વિશે સમજાવો.
- 3 (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બેના જવાબ લખો. 10
- (1) પર્યાવરણની સામાજિક અસરો જણાવો.
 - (2) ચિપકો આંદોલન વિશે જણાવો.
 - (3) વૈશ્વિક પ્રદૂષણની વિપરીત અસરો જણાવો.
 - (4) પર્યાવરણની આદિવાસી પરની સામાજિક અસરો લખો.
- 4 નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. 6
- (1) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ?
 - (2) ભારત અને ગુજરાતના દરિયાકાંઠાની લંબાઈ કેટલી છે ?
 - (3) દરિયાકાંઠાનું વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું ?
 - (4) પ્રથમ પૃથ્વી પરિષદનો મુખ્ય હેતુ કયો હતો ?
 - (5) પર્યાવરણના મુખ્ય ઘટકો જણાવો.
 - (6) કયા રાજ્યો વચ્ચે નર્મદા જળ વિવાદ ચાલુ રહ્યો હતો ?
- 5 વૈકલ્પિક જવાબ શોધો. (M.C.Q.) 10
- (1) પર્યાવરણ મંત્રાલયની રચના _____ માં થઈ.
(A) 1965 (B) 1970
(C) 1975 (D) 1980
 - (2) _____ આંદોલન પર્યાવરણના બચાવ માટે શરૂ થયું હતું.
(A) અનામત (B) હિન્દ છોડો
(C) ચિપકો (D) ખેડૂત

- (3) પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર _____ વિજ્ઞાન તરીકે વિકસી રહ્યું છે.
- (A) આર્થિક (B) સામાજિક
(C) કુદરતી (D) મનોવૈજ્ઞાનિક
- (4) પર્યાવરણીય સંસ્થા 'ગ્રીનપીસ' _____ ખાતે આવેલી છે.
- (A) નેધરલેન્ડ (B) આઈસલેન્ડ
(C) નાગાલેન્ડ (D) પોલેન્ડ
- (5) 'Ecology' શબ્દ પ્રયોગ સૌ પ્રથમ ઈ.સ. _____ થી શરૂ થયો છે.
- (A) 1856 (B) 1858
(C) 1862 (D) 1866
- (6) ઈ.સ. _____ થી ભારતમાં પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ થયો છે.
- (A) 1962 (B) 1965
(C) 1972 (D) 1975
- (7) _____ નો દિવસ વિશ્વ ધરતી દિવસ તરીકે ઉજવાય છે.
- (A) 3 મે (B) 22 એપ્રિલ
(C) 10 માર્ચ (D) 26 જાન્યુઆરી
- (8) જહાજ ભાંગવાનો ઉદ્યોગ _____ ખાતે આવેલ છે.
- (A) અલંગ (B) પોરબંદર
(C) સુરત (D) માંડવી બંદર

(9) વન્ય જીવન સંરક્ષણ ધારો ઈ.સ. _____ થી અમલમાં છે.

- (A) 1972 (B) 1982
(C) 1992 (D) 2002

(10) બીજી પૃથ્વી પરિષદ _____ દેશમાં યોજાઈ હતી

- (A) બ્રાઝિલ (B) કેન્યા
(C) ભારત (D) અમેરિકા

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Give the all answers.

(2) Write answer in Main Answerbook.

1 Write the answer of following questions about 1000 words : **14**
(Any one)

- (1) Give the meaning of sociology of environment and discuss its scope.
(2) What is sociology of environment ? Mention the objectives of sociology of environment.
(3) Mention broadly to Agenda-21.

2 Write the answer of following questions about 500 words.

(A) Write answer on any one : **10**

- (1) Importance of sociology of environment.
(2) Philosophy of sustainable development.

(B) Write answer on any one : **10**

- (1) Technology and society.
(2) Methods of water-harvesting.

- 3** Write the answer of following questions about 50 words.
- (A) Write any two answer : **10**
- (1) Mention the Environment preservation.
 - (2) Write about Narmada Movement.
 - (3) Explain the Coastal management system.
 - (4) Explain the Industrial pollution.
- (B) Write any two answer of following questions : **10**
- (1) State the social impacts of environment.
 - (2) Write about "Chipko movement".
 - (3) Mention the side effects of global pollution.
 - (4) Write social impacts of environment on tribal people.
- 4** Give answer in one-two sentence : **6**
- (1) What is sociology of environment ?
 - (2) What is the length of India and Gujarat coastal area ?
 - (3) What is Coastal management system ?
 - (4) What was the main aim of first world summit ?
 - (5) Explain the main units of environment.
 - (6) Which states had issued about Narmada water ?
- 5** Write correct option - (M.C.Q.) **10**
- (1) Minister of environment was established in _____ .
(A) 1965	(B) 1970
(C) 1975	(D) 1980
- (2) _____ movement was started for preservation of environment.
(A) Reservation	(B) Quit Hind
(C) Chipko	(D) Farmer

- (3) Sociology of environment is developing by _____ science.
- (A) Economical (B) Social
(C) Natural (D) Psychological
- (4) Environmental Institute "Green Peace" is situated at _____ .
- (A) Nedherland (B) Iceland
(C) Nagaland (D) Poland
- (5) The usage of the word Ecology was first begun in _____.
- (A) 1856 (B) 1858
(C) 1862 (D) 1866
- (6) Environmental sociology originated in _____.
- (A) 1962 (B) 1965
(C) 1972 (D) 1975
- (7) _____ is celebrated as World Earthday.
- (A) 3 May (B) 22 April
(C) 10 March (D) 26 Jan.
- (8) Shipbreaking yard is a located at _____ .
- (A) Alang (B) Porbandar
(C) Surat (D) Port of Mandvi

(9) A Wildlife Protection Act was implemented in _____.

(A) 1972

(B) 1982

(C) 1992

(D) 2002

(10) Second world summit was organized in _____.

(A) Brazil

(B) Kenya

(C) India

(D) America
